

Za terenske sladokusce

ZIMSKA RACA (*Clangula clangula*)

Ta skandinavska gnezdilka v velikem številu prezimuje na Baltskem morju, posamezni osebki pa zaidejo tudi v srednjo Evropo. Največ možnosti za opazovanje te redke gostje imamo na dravskih akumulacijskih jezerih, vendar pa so bile zimske race opazovane tudi drugod in celo na zelo majhnih vodnih površinah. Pozornost običajno zbudi s svojo majhnostjo in nenavadno obliko telesa, medtem ko se na njen značilni dolgi rep ne moremo zanašati: pri nas se večinoma zadržujejo samice in mladi samci. Vrsta ima zapleten način golitve, ki ga lahko občudujemo pri prezimujočih osebkih. Imenu navkljub se pri nas lahko zadržujejo tudi do zgodnje pomladi.

besedilo: **Jurij Hanžel**, foto: **Tone Trebar**

LISICA (*Vulpes vulpes*)

Lisica je ena izmed naših najpogostejših zveri. Živi v zelo raznolikih življenjskih okoljih, od najbolj odmaknjenih gozdov in hribovij, do kmetijske krajine in celo človeških naselij. Kljub temu jo v naravi srečamo le poredko, saj se človeka izogiba in je večinoma aktivna v nočnem času. Pogosto pa lahko pozimi naletimo na njene stopinje v snegu. Za seboj pušča odtise štirih prstov s kremplji, pri čemer je stopinja široka okoli 4 cm. Pri spremljanju njenih sledi bomo opazili, da med hojo pogosto spreminja smeri. Pri iskanju hrane lisico vodita predvsem odlična sluh in voh. Ta dva čuta ima tako dobro razvita, da so celo znani primeri popolnoma slepih lisic, ki so še vedno uspešno lovile in preživele.

besedilo in foto: **Miha Krofel**

SNEŽNA MUHA (*Chionea alpina*)

Kako nenavadna brezkrila dolgonoga žival, in to na snegu! Šest nog nam pove, da je žuželka. Dva loparčka, izraščajoča nad oprsje, sta halteri, ki sta ostanek zakrnelega drugega para kril, značilnega za dvokrilce (red Diptera). Prvi par kril je popolnoma zakrnel. Govorim o snežni muhi, ki jo najdemo v toplih zimskih dneh na snegu. Posebno jo dela še ena prilagoditev - glicerol v hemolimfi, ki preprečuje, da bi zmrznila. To ji omogoča življenje v okolju, nenavadno hladnem za hladnokrvne žuželke, ki izključuje plenilce in zato so uspešnejše. Po snegu se gibljejo hitro in spretno, tudi do meter in pol v eni minuti. Samci tudi skačejo. Zaradi zakrnelih kril so zakrtele tudi energetske potrebne letalne mišice.

besedilo in foto: **Tomi Trilar**

